

Skriftlig dansk på GIF – vejledning for lærere og censorer

GIF	2
GIF-kursisterne	2
Opgavesættet.....	2
Delprøve 1	2
Delprøve 2	3
Bedømmelsen	3
Bilag 1: Karakterer	5
Bilag 2: Eksempler	6
Bilag 3: Skema til notering af karakterer	7

GIF

GIF (Gymnasialt indslusningsforløb for fremmedsprogede) er en 1-årig dansk studentereksamen for fremmedsprogede med opholdstilladelse i Danmark. Uddannelsen findes i to varianter, en humanistisk og en matematisk. Uddannelsesforløbet giver adgang til uddannelser på lige fod med en dansk ungdomsuddannelse. Fagets identitet er ifølge læreplanens 1.1:

Kernen i dansk er sprog og litteratur, og faget er kendetegnet ved, at sprog, litteratur og kultur behandles som snævert forbundne størrelser. Dansk i GS-bekendtgørelsen henvender sig til elever, der har dansk som andetsprog. Det er et færdighedsfag og et vidensfag og placerer sig mellem modersmål og fremmesprog, idet dansk indgår som såvel hverdagsprog som officielt sprog uden at have status som førstesprog.

GIF-kursisterne

Optagelsesberettigede til GIF er flygtninge og indvandrere, der gennem supplerende i fagpakker efter mindst 12 års skolegang ønsker at ligestille en sidestillet gymnasial eksamen, aflagt i udlandet, med en dansk gymnasial adgangsgivende eksamen, og som

1) har opholdstilladelse i Danmark,

2) dokumenterer at beherske dansk og har bestået enten prøverne i dansk på D-niveau, trin II på avu, prøverne i dansk som andetsprog på D-niveau, dansk som andetsprog i avu efter den ordning, der var gældende før den 1. august 2009, eller Studieprøven med mindst karakteren 8 efter 13-skalaen henholdsvis karakteren 7 efter 7-trins-skalaen i både mundtlig og skriftlig prøve,

3) behersker engelsk på niveau G og har haft mindst fire års formel undervisning i engelsk, og

4) for ansøgere til Mat-GIF har kundskaber i matematik, der svarer til mindst B-niveau.

(Fra læreplanens stk. 4)

Opgavesættet

Opgavesættet består af to delprøver, trykt i hvert sit hæfte. Der gives 6 timer, og de to prøver ligger i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Delprøve 1

Delprøve 1 afvikles fra kl. 9.00 til 10.30 og består af tre mindre opgaver, som tester i ordforråd, tekstsammenhæng og læseforståelse.

- Opgave 1A er en ordindsætningsopgave, som tester eksaminandens kompetence i ordforråd og idiomatik.
- Opgave 1B er en prøve i tekstsammenhæng, som tester eksaminandens forståelse af sproglig og tekstlig sammenhæng.
- Opgave 1C er en prøve i tekstforståelse og tester eksaminandens forståelse af teksten.

Til delprøve 1 må der ikke benyttes hjælpemidler eller computer. I delprøve 1 skriver eksaminanden sine svar i hæftet, og dette afleveres til en tilsynsførende efter 1½ time. Delprøve 2 må ikke udleveres før kl. 10.30.

Delprøve 2

Delprøve 2 afvikles fra kl. 10.30 til 15.00 og består af tre større opgaver, hvoraf én skal besvares i en sammenhængende fremstilling. Taksonomisk spænder opgaverne fra det redegørende over det karakteriserende og analyserende, til det sammenlignende og diskuterende. I forbindelse med tekstarbejdet kan der stilles krav om sproglige iagttagelser, redegørelse for tekstens argumenter eller dens sproglige virkemidler. Der kan indgå billedmateriale. Eksaminanden kan blive bedt om at inddrage egne erfaringer. Til besvarelse af delprøve 2 er alle hjælpemidler tilladt, bortset fra kommunikation med omverdenen, som i de gældende eksamensbestemmelser.

Bedømmelsen

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminanden lever op til de faglige mål for skriftlighed, som er angivet i pkt. 2.1:

- udtrykke sig skriftligt, sikkert, personligt og varieret på dansk
- beherske skriftsprogets vigtigste normer for sprogrigtighed
- erkende og formidle gennem skrivning på dansk
- analysere, fortolke, perspektivere, og vurdere litterære tekster og medieprodukter samt kunne inddrage sproglige iagttagelser i tekstarbejdet

I delprøve 1 lægges vægt på eksaminandens tekst- og læseforståelse. I delprøve 2 lægges vægt på eksaminandens færdighed i skriftlig fremstilling, kommunikativ formidling, emnebehandling og evne til at anvende danskfaglig viden og grundlæggende metoder.

Mht. vægtning af de to delprøver er det sådan, at delprøve 2 er den vigtigste, da delprøve 1 indgår med 1/3 i den samlede vurdering. Delprøve 1 pointgives efter følgende tabel:

Delprøve 1A: Der gives 0 eller 1 point, i alt	15 point
Delprøve 1B: Der gives 0 eller 2 point, i alt	12 point
Delprøve 1C: Der gives 0 eller 2 point, i alt	10 point
Point i alt	37 point

Antal point	Karakter
34-37	12
31-33	10
26-30	7
22-25	4
19-21	02
8-18	00
0-7	-3

For at opnå karakteren 02 for delprøve 1 skal eksaminanden altså opnå halvdelen af den mulige pointsum plus ½ point. Se i øvrigt bilag 2 med eksempler og bilag 3 (skema til notering af karakterer).

I delprøve 2 lægges der vægt på eksaminandens forståelse af tekstmaterialet og besvarelsen af den stillede opgave, herunder behandlingen af tekstmaterialet. I emnebehandlingen lægges der vægt på eksaminandens evne til at prioritere og strukturere stoffet, så besvarelsen fremtræder sammenhængende og afbalanceret i forhold til de stillede krav. Endvidere bedømmes eksaminandens evne til at formidle sagsforhold, anvende danskfaglig viden og metoder samt evt. personlige erfaringer i et sikkert og rimeligt korrekt sprog. Sproget skal ligeledes vurderes på sin selvstændighed i forhold til tekstforlægget samt på variation og abstraktionsniveau i ordforrådet.

Som censor skal man være opmærksom på, at der ikke er krav om dansk på modersmålsniveau. Kursisternes sprog er et intersprog, dvs. et dansk sprog under udvikling. I den sproglige vurdering skelnes der mellem forskellige fejltypen, således at fejltypen vurderes i forhold til deres betydning for kommunikationen. Mængden af fejl må ses i sammenhæng med den indholdsmæssige lødighed og fylde, herunder omfanget af eksaminandens selvstændige sprogproduktion, arten af fejl og disses fordeling på fejltypen. Som hovedregel gælder, at isolerede lingvistiske fejl ikke er så tungtvejende som mere komplekse tekstlingvistiske fejl. Dog kan en høj frekvens af samme fejltypen på lingvistisk niveau hæmme kommunikationen og dermed trække ned i bedømmelsen. Det er således afgørende, at delprøve 2 evalueres både i forhold til indhold og form. Delprøve 2 indgår med 2/3 i den samlede vurdering. Der gives én samlet karakter for de to delprøver. Se i øvrigt bilag 3 (skema til notering af karakterer).

Bilag 1: Karakterer

Fra undervisningsvejledningens afsnit 4.4.1: Karakterbetegnelser med vejledende beskrivelser (delprøve 2):

12 Fremragende Sproget er selvstændigt, sikkert, varieret og korrekt, med ingen eller få ikke-tyngende fejl. Fremstillingen er struktureret og sammenhængende og demonstrerer en høj grad af formidlingsmæssige færdigheder. Emnebehandlingen er udtømmende og veldokumenteret med ingen eller kun få uvæsentlige mangler. Der demonstreres en høj grad af metodisk, analytisk tilgang til det inddragne tekstmateriale, fremragende anvendelse af danskfaglig viden samt stor sikkerhed i at bevæge sig fra det konkrete til det abstrakte.
10 Fortrinligt
7 Godt Sproget er præget af rimelig sikkerhed i syntaks og sprogrigtighed, men med nogle tyngende fejl. Fremstillingen savner grundighed i argumentation og i nogen grad formidlingsmæssig klarhed. Emnebehandlingen har flere mangler og savner i nogen grad dokumentation. Der demonstreres en vis metodisk, analytisk tilgang til det inddragne tekstmateriale, god anvendelse af danskfaglig viden og metode samt en vis evne til at bevæge sig fra det konkrete til det abstrakte.
4 Nogenlunde
02 Tilstrækkeligt Sproget er præget af tilstrækkelig sikkerhed i syntaks, men med adskillige alvorlige fejl. Fremstillingen savner argumentation og i nogen grad struktur og fokus. Emnebehandlingen er meget mangelfuld, men dog tilstrækkelig. Der demonstreres usikkerhed i anvendelse af danskfaglig viden og metode.
00 Utilstrækkeligt
-3 Ringe

Bilag 2: Eksempler

Kursist	Delprøve 1 karakter x 1	Delprøve 2 karakter x 2	Samlet: 3
	7	$4 \times 2 = 8$	$15:3 = 5$ dvs. karakteren bliver 4
	12	$02 \times 2 = 4$	$16:3 = 5$, dvs. karakteren bliver 4
	7	$10 \times 2 = 20$	$27:3 = 9$, dvs. karakteren bliver 10
	02	$7 \times 2 = 14$	$16:3 = 5,3$, dvs. karakteren bliver 4

